

Průcha, P.: Živnostenské právo

MU Brno, 1. vydání, 2005, 163 s.

Karel Marek*

V edici učebnic Právnické fakulty MU v Brně vyšlo pod č. 362 v roce 2005 1. vydání publikace Živnostenské právo z pera předního správněprávního odborníka, renomovaného autora, soudce Nejvyššího správního soudu a docenta katedry správního práva a správní vědy uvedené fakulty p. doc. JUDr. Petra Průchy, CSc.

Řečeno slovy autora je předkládaná učební pomůcka především určena jako studijní pramen ke studiu předmětu „Živnostenské právo“ pro frekventanty běhu bakalářského studia, realizovaného na brněnské právnické fakultě, přičemž obdobně může být využita i jako „většinový“ studijní pramen k tzv. povinně volitelnému předmětu „Právo živnostenského podnikání“, vyučovaného na téže fakultě v magisterském studiu.

Knížku však může učinit zdrojem svého vědění i graduovaný právník, působící v souvisejícím oboru či jurista, který je činný obecně, např. jako advokát. Lze si ji se zájmem prostudovat uceleně i z ní návazně čerpat při řešení jednotlivých konkrétních otázek.

Svým obsahem a strukturou je publikace koncipována tak, že zahrnuje koncentrovaně podaný výklad všech základních – a i mnohých dalších – otázek právní úpravy živnostenského podnikání.

Tvůrce díla v publikaci mj. upozorňuje, že právní režim živnostenského podnikání nutně předpokládá realizaci řady právních vztahů, navíc diferencovaných, a to nejen podle jejich odvětvové právní příslušnosti, ale i podle jejich právního obsahu. Zvláště výrazně – při řešení celého komplexu v úvahu přicházejících otázek právního charakteru – na tomto úseku do popředí vystupují, vedle jiných, vztahy mezi státem a podnikateli, jakožto vztahy správněprávní, které jsou rozhodující pro právní režim oprávnění k živnostenskému podnikání.

Tyto vztahy jsou v právním slova smyslu vztahy veřejnoprávní povahy, prováděné v režimu tzv. živnostenské správy. Těmito vztahy se pochopitelně právní

režim živnostenského podnikání zdaleka nevyčerpává. Naopak nutně dále zahrnuje jednak některé další související veřejnoprávní vztahy, tak také rozsáhle využívá režimů soukromoprávních, zejména obchodněprávních a občanskoprávních.

To nachází svoje vyjádření v členění díla. Autor nejprve pojednává o zaměření živnostenského podnikání a pramenech jeho právní úpravy, posléze se věnuje subjektům živnostenských vztahů a vzniku oprávnění k živnostenskému podnikání. Na tato témata tak navazuje pojednání o změně a zániku oprávnění k živnostenskému podnikání a řádky o kontrole a sankcích.

Živnostenské právo lze pojímat v širším nebo užším významu tohoto pojmu. Buď zahrnuje veškeré související právní instituty nebo jen bezprostřední úpravu vlastních institutů živnostenskoprávních. Jak je zřejmé, autor vychází z užšího pojetí. Metodou zpracování je přitom výkladový přístup.

Práce je zpracována velmi pečlivě, je velmi čtivá a i v rámci jednotlivých částí logicky uspořádaná. Přestože jde o literaturu velmi odbornou, dá se číst (a přečíst) kontinuálně. Pro potřebu studijní sebereflexe a sebekontroly je na závěr každé kapitoly uváděn výčet konkrétních úkolů a otázek.

Závěry, ke kterým p. doc. P. Průcha dospěl jsou shrnuty na konci knihy (s. 139–141).

Kromě seznamu literatury je práce zakončena i výkladovým slovníkem některých souvisejících výkladových pojmů (je jich na 150). Jde o vynikající počín autora, který hodnotím mimořádně. Pojmy jsou uvedeny zásadně v abecedním pořadí. Jde zde vždy tučně uveden pojem (mj. např. dekoncentrace, kolaudace staveb, odpovědný zástupce) a v navazujícím sloupci vysvětlen jeho obsah.

Osobně se těším z toho, že dílo bylo vydáno a můj pocit jistě budou sdílet i ostatní čtenáři.

* Doc. JUDr. Karel Marek, CSc., Katedra obchodního práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno